

Hírlevél-történet

A Hírlevél előző számában olvashatták a **Körös-vidéki Vízügyi Szemléről**, a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti körben, az alapítóval és a szerkesztővel folytatott beszélgetést, melyet azzal zártunk: „Tudjuk, a Szemle nem sokáig maradt utód nélkül, néhány év múlva megjelent a Körös-vidék új vízügyi kiadványa a **Hírlevél**. Erről is szeretnénk beszélgetni, egy másik alkalommal.” Nos, ez a tervünk, hamar megvalósult, a Baráti Kör tagjával, Cserkúti Andrásnéval, aki 16 éven át a **Körös-vidéki Hírlevél** szerkesztőjeként, e fontos és nem könnyű feladatot végezte. Kérésünkre, írásában a 1991-2007-ig tartó korszakról számol be. A sorait olvasva, a Hírleveleket lapozgatva, - de emlékeink szerint is - elismerés és köszönet illeti színvonalas, lelkiismeretes munkájáért.

Bevezetőnk most is a folytatás igényével zárjuk, mert bár nem telt el nagyon hosszú idő azóta, változások történtek, pl. a Gutenberg korszakot a digitális megjelenés váltotta fel, tartalom és a forma megújult, a terjedelem megnőtt, tehát a történet folytatódik, és ami számunkra nagyon fontos, a Hírlevél már negyedszázada írja a **Körös-vidék vízgazdálkodásának történetét** is.

Czakóné Czédi Jolán, Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör

Előzmények, külső körülmények

A Körös-vidéki Hírlevél történetének ismertetése előtt, érdemes a néhány évvel azelőtti időszakra is visszatekinteni, és bemutatni azokat a körülményeket, amelyek meghatározták az igazgatósági kiadvány szükségességét.

Az 1980-as évek végére feltartóztathatatlan társadalmi és gazdasági változások következtek be minden területen. Változásokat követelve, értelmiségi, civil, és politikai csoportok szerveződtek, és különböző témakörökben véleményt nyilvánítottak. Ilyen téma volt az ún. „kommunizmust szimbolizáló nagyprojekt”, a Bős- Nagymarosi vízlépcsőrendszer építése is. A civil környezetvédők 1983-ban kezdődött tiltakozása - az ellenzéki politikai pártok támogatásával - 1987-re már több tízezres tömegtüntetéssé vált a vízlépcsőrendszer megépítése ellen, így 1989 májusában a kormány felfüggesztette az építkezést. A létesítmény, és ezzel együtt az egész vízügyi ágazat a rendszerváltás áldozata lett, szakmai, területi, szervezeti, hatásköri és gazdasági szempontból teljesen ellehetetlenült. Többször a létjogosultságának kérdése is felvetődött.

Az ágazat vezetői felismerték, hogy szemléletváltásra van szükség, és új vízügyi politikát fogalmaztak meg, melynek egyik legfontosabb ismérve, hogy a vízgazdálkodásnak nincs önálló érdeke, csak a társadalom által megfogalmazott és igényelt beavatkozásokat lehet megvalósítani. Kiemelt feladat az ágazat presztízsének helyreállítása, a társadalmi kapcsolatok újjáépítése.

Ennek érdekében számtalan intézkedést hoztak a főhatóságok a tájékoztatási politika, később a nyilvánossági feladatok, kommunikáció, majd PR területén. pl.: főosztályvezetői szintű irányítás, kommunikációs külső szakértők alkalmazása, főigazgatói értekezletek állandó napirendje, szakágazati kommunikációs célok és üzenetek megfogalmazása, rendszeres munkaértekezletek a területi szervezetekkel, vizigeknél tájékoztatási felelősök kijelölése, éves nyilvánossági terv készítés és beszámoló ezek teljesüléséről, kommunikációs tréningek minden szinten, és nem utolsósorban a sajtókapcsolatok megerősítése.

A KÖVIZIG tájékoztatáspolitikája

A vízügyi igazgatósági feladatok eredményes megoldásának egyik fontos feltétele, hogy a helyi társadalmi közösség befogadó legyen. A pozitív társadalmi értékítélet mindig elősegíti a célok megvalósítását. Az igazgatóság tájékoztatáspolitikai stratégiájának legfontosabb elemei 1991-ben a következők voltak:

- az igazgatósági célok tudatosítása a társadalmi környezetben,
- széleskörű publicitás biztosítása, motiválva ezzel a társadalmi közfelfogást,
- a szakmához kapcsolódó tudatformáló és ismeretterjesztő tevékenység,
- társadalmi igények, elvárások közvetítése a belső döntési pontokra.

Az igazgatóság tudatosan törekedett ezen elvek érvényesítésére, és tájékoztatási politikájának az 1980-as évek közepére már szép eredményei voltak: kiadványok jelentek meg, (szakmai és turista térképek, Körös-Sárréti útikalauz, Huszár Mátyás Vízrajzi Értekezés), múzeumi bemutatóhelyek létesültek, (Hosszúfok, Peres,) emléktáblák készültek, (Huszár M. Lampl H. Kienitz V.), társadalmi tömegkapcsolatok működtek, (horgász, természetvédő, sport, ifjúság), volt már fotó- és videó dokumentációs tevékenység, és igen intenzív sajtómunka. Nem volt azonban eszközszerében olyan általános információs csatorna, amely a belső és a külső közvéleményt egyaránt eléri, és a felgyorsult változásokra tekintettel, szinte napi információt szolgáltat. Így indult útjára 24 évvel ezelőtt, 1991. március 26-án a Körös-vidéki Hírlevél.

A Hírlevél célja, tartalma

A Hírlevél alapítója és legfőbb életője, dr. Goda Péter igazgató, a próbaszám beköszöntőjében úgy fogalmazott, hogy „nem akarunk újságot, hivatalos körlevelet és vezetői sajtóorgánumot sem, de cél, hogy érdeklődést keltsünk, gondolkodást indítsunk el egy kis hír erejével. A hír pedig akkor hír, ha időben érkezik, rövid és egyértelmű, ugyanakkor kétirányú, ahogy a fény a visszaverő felületről megérkezik, a hír is így járja be igazán pályafutását, így érheti el a célját a Körös-vidékről útjára indított Hírlevél”.

Az igazgatóság tevékenységét érintő eseményekről sokrétűen adott tájékoztatást a kiadvány. Folyamatosan megjelentek pl., a vízkár események, fejlesztési munkák, a vezetői értekezletek és értékelések, szakmai és társadalmi rendezvények, személyi hírek, nekrológok, vízügyi múlt, tanulmányutak beszámolóit, oktatás, sport, érdekképviselések és sajtószemle. A „slágertémák” az idő előrehaladtával folyamatosan változtak. Kezdetben az átszervezések, a külföldi vízügyi szervezetek működése, majd később az uniós direktívák, a vízkeretirányelv, vízgyűjtő-gazdálkodás, és a pályázati munkák kaptak nagy figyelmet. Megjelentek főhatósági, önkormányzati, civil és más vízügyi szervezetek írásai, eseményei is. Mindvégig egyetlen állandó rovat a hidrológia, hidrometeorológia és vízminőség volt. Területen kívüli kitekintésre is volt példa (déli autópálya, Bős- c variáns, nagy árvizek külföldön, Attila sírja stb.).

A nagyobb terjedelmű anyagok, általában valamilyen aktualitáshoz kötve, tematikus különszámokban jelentek meg, eddig 18 alkalommal. Pl. tájékoztatáspolitikai, országos rendezvények, telefonkönyv, vízügyi politika, víz világnap, Kövizig emlékűnnepség, vízügyi múzeum évforduló, és nem utolsósorban a rendkívüli védekezések

témakörökben. Nem volt tabu, de gazdasági és pénzügyi részletkérdések csak igen ritkán kerültek a nyilvánosság elé.

Megjelenés, szerkesztés, terjesztés

A Hírlevél öt éven át, kéthetente jelent meg 600 példányban, 4-8 oldalon, úgy, hogy a pénteki lapzártát követően hétvégén történt a nyomdai előkészítés, hétfőn korrektúra és nyomtatás, kedden-szerdán terjesztés. A nyomdai munkákat kezdetben Békéscsabán, az Interax Bt., majd négy év után gyulai vállalkozók, Kovács Sándor és a Rotapress nyomda végezték. 1996. márciustól sajnos szünetelt a megjelenés. 1998. februárban újra indult a Hírlevél, kezdetben Pálinkás Lajos mb. igazgató, majd Bak Sándor kinevezett új igazgató felelős kiadásában. Ekkortól kéthavonta 600 példányban, 4-12 oldalon jelent meg. Formailag lényegében nem változott, azonban kisebb korszerűsítés, csinosítás többször volt, a technikai fejlődés és az anyagi lehetőségek függvényében. Kezdetben, egy színben kézzel, majd az újraindítás után kék és fekete színben nyomtatva jelent meg, 1996-tól fekete-fehér fotókkal, 2006-tól színes fotókkal, 2001-től pedig az internetre is felkerült.

A szerkesztői feladatokkal az első évben a Műszaki Fejlesztési Önálló Csoportot bízták meg, Török Attila vezetésével, majd a Vízgazdálkodási Osztály volt nevesítve, ténylegesen azonban a szerkesztési munka és a kiadvány körüli minden ügyintézés – tizenhat éven át - 2007. novemberig az én feladatom volt. A leírási és postázási tevékenységet Nagy Sándorné és a Titkárság munkatársai segítették.

A Hírlevél terjesztése - főként a kéthetenkénti megjelenés idején - jelentős munkafolyamat volt, a példányszám fele postai levélként került az olvasókhoz, a lehető legszélesebb körnek eljuttatva a friss vízügyi információkat. A főhatóságok, társszervezetek munkatársai, partner intézmények, önkormányzatok, parlamenti képviselők, társadalmi szervezetek, civil szervezetek, tudományos és oktatási intézmények, könyvtárak, a fontosabb sajtó sajtókapcsolatok munkatársai egyaránt rendszeresen kézhez kapták a kiadványt. A belső információs csatornákat is bővítve, valamennyi Kövizig dolgozó, a területen jelenlévő gát- és csatornaári szolgálat tagjai, a vízügyi nyugdíjasok is hozzájutottak a Hírlevélhez. Az állandó változások és átszervezések következtében napi feladat volt a címjegyzék aktualizálása és folyamatos frissítése.

A Hírlevél több mint másfél évtizedes szerkesztése alatt természetesen többször kellett szembesülni nehéz helyzetekkel is. Az előfordult sajtóhibák, az elkerülhetetlen helyreigazítások, a magasabb vezetői láttamozások nélkül megjelent anyagok, a riporter munka buktatói, az anyaggyűjtés nehézségei gyakran okoztak álmatlan éjszakákat is az újságírásban és készítésben nem jártas műszakiaknak, de főként a szerkesztőnek.

A Körös-vidéki Hírlevél ismertséget és elismertséget vívott ki környezetében írásaival és gyors reagáló képességével, ezt igazolja az is, hogy ma már 24. évfolyama jelenik meg. Célkitűzésének megfelelően, széles körben ad tájékoztatást, vízügyi információkat és ismereteket közvetít a Körösök-vidékéről, remélve azt, hogy legalább egy kis cikk vagy hír erejéig gondolkodást indít el az olvasóban.

Cserkúti Andrásné